

דרום-אפריקה: זה רק מתחיל

בפרטוריה אינה אלא חיקוי מדויק של הסיגנון והמהות של בעלי-בריתם בירושלים. שריהמישפטים, לואיס לה-גרנינג, הצהיר בטלוויזיה: "ממשלה בארץ שכנה, המעניקה חסות לחברי הקונגרס או מאפשרת להקים מיפקדות של האירגון, אינה יכולה לצפות מאתנו לשבת בחיבוקי-ידיים. אנו לא נרשה זאת, ונפעל בעיתוי שייראה לנו, גם מעבר לגבול". ההצהרה הזו נשמעת די מוכרת לקורא הישראלי.

אל-סאלברוד: רגן שואף לפיתרון צבאי

המורדים באל-סאלברוד הולכים מחיל אל חיל ונהנים מתמיכה עממית עצומה במאבקם נגד השלטון הפאשיסטי. נשיא ארצות-הברית, רונאלד רגן, הרואה בכל לוחם לחירות ולשוויון סוכן מוסקווה, מנסה למנוע את ניצחון המורדים בכל מחיר. משקיפים בוושינגטון הביעו את החשש שרגן עלול לעקוף את הקונגרס ולנקוט בהליכים בלתי-חוקיים, כדי לאכוף את רצונו על עמי אמריקה המרכזית.

הרוב הרמקראטי בבית-הנבחרים מגלה עירנות רבה; הוא בלם את הצעות החוק לסיוע נוסף לממשלת אל-סאלברוד, ואטר על רגן להפעיל את הסי-איי-אי לביצוע פעולות-חבלה חשאיות נגד ניקראגואה.

טאמבו, דיבר על כך השבוע בגלוי. בנאום שנשא בניירובי, בירת קניה, הכריז טאמבו שמפעלים אמריקאיים ואירופיים בדרום-אפריקה, מהווים עתה מטרה צבאית עבור אירגונו: "הם חלק בלתי-נפרד ממנגנון הדיכוי".

ממשלת דרום-אפריקה כבר הגיבה כהתקפה על מוזאמביק, המארחת את לוחמי הקונגרס. מדיניות התגמול של הנאצים

לפני שבועות אחדים דיווחנו במדור זה על גורלו המר של הכפר ריפונטיין בדרום-אפריקה. קהילה מסודרת ומאורגנת של שאבותיהם רכשו בכסף מלא את האדמות שנה אחת בדיוק לפני חוקי-הקרקעות הגיועני של 1913. עומדת להיעקר ולהשלח לארץ גזירה, ילדים שזכו לחינוך מסודר ולתנאי-תברואה נאותים.

ציוני דרך בתולדות

הקונגרס הלאומי האפריקאי

היומן הלונדוני טיימס, בסיקור אוכייקטיבי להפליא (שגינה בין השאר את האלימות נגד אזרחים, אבל הביע הבנה לרקע ולעובדה שהמטרה בפרטוריה היתה צבאית מעיקרה) דיווח השבוע לקוראיו על תנועת השיחרור של שחורי דרום-אפריקה. התיאור התמציתי והתאריכים העיקריים עשויים להבהיר את תמונת המצב ב-1983:

1912: הקונגרס נוסד. שמו הראשון: הקונגרס הלאומי של הילידים בדרום-אפריקה.

1913: הקונגרס מארגן את התנגדות השחורים לחוק הקרקעות. האטר על "ילידים" לרכוש אדמות מחוץ לשטחים "שבטיים".

1923: הקונגרס מאמץ את השם הקיים עד היום. הקונגרס האפריקאי הלאומי ומגבש אסטרטגיה חדשה למאבק. המטרות: חיסול האפליה הגיוענית, זכות בחירה מוגבלת לשחורים.

1952: מערכת המרי — מאבק בלתי-אלים של אי-ציות לחוק האפרטהייד.

1953: פילוג בשורות האירגון; פלג הקרוי הקונגרס הפאן-אפריקניסטי, נוצר, כהשפעת תהליכי השיחרור מקולוניאליזם בכל רחבי אפריקה השחורה.

1960: הטבח בעיר שארפוויל. 69 שחורים נהרגו, 18 נפצעו מיריות השוטרים. בעיצומן של הפגנות נגד חוקים המגבילים את תנועת השחורים. שני אירגוני-השיחרור מוצאים אל מחוץ לחוק.

1961: הנהגת הקונגרס מחליטה על מדיניות של אלימות מוגבלת. הקונגרס מקים אגף צבאי ויוזם פעולות חבלה.

1964: מישפט-דאווה נערך למנהיגי הקונגרס. נלסון מאנדלה וכמה מחבריו נשלחים למאסר-עולם.

1976-1977: מרומות בטושו ובצ'רם אחרות. 600 בני-אדם, רובם המכריע מפגנים, נרצחים בידי השוטרים. צעירים שחורים רבים עוזבים את מולדתם כדי להצטרף לאירגוני-השיחרור.

1981-1982: לוחמים שחורים רבים נהרגים בפשיטות של הצבא הגזעני במוזאמביק. עיתונים רבים באפריקה השחורה מאשמים את ישראל בהשתתפות פעילה בפעולות אלה.

1983: הפגיעה בפרטוריה. הקונגרס מצדיק את הפעולה כהתקפה על מיתקן צבאי.

ואנס: ישראל

תגרש את הפלסטינים

פגישה מיקרית במטוס מושינגטון לניו-יורק הגיבה הצהרה מרעישה מפיו של שר-החוץ האמריקאי לשעבר, סיירוס ואנס. לדעת ואנס אין כל ספק שירדן תעמוד לפני בעיית פליטים קשה, אולי כבר השנה.

הישראלי-שעבר, אחד מעמודי התווך של השדולה הליברלית בארצות-הברית, סבור שכגון מנצל את התמיכה העיוורת שבה הוא זוכה כיום בבית הלבן, כדי ליצור עובדות בשטח. "בגין אינו חולם על דריקיום עם מיליוני פלסטינים. תוכנית ההתנחלות השאפתנית שלו מבשרת על גירוש המוני, אולי תוך ניצול מצב מילחמה בחזית הצפונית מיוזמת".

אינטלקטואלית פלסטינית המרצה באוניברסיטת ויין סטייט במישיגן, ד"ר ענן ג'אבארה, שאלה את ואנס מה תעשה ממשלת ארצות-הברית במיקרה כזה. ואנס הציץ בה כמעט ברחמים, חיך, ולא הגיב.

סיירוס ואנס רק האינטליגנטיים!

עולם קטן שאל את ואנס: האם השקפה זו היא נחלת רבים בושינגטון? ואנס השיב, שכל אמריקאי אינטליגנטי יודע היטב שגירוש הפלסטינים הוא שאלה של זמן בלבד. עולם קטן: והבית הלבן?

ואנס: "אמרתי לכם. מרובר אך ורק באמריקאים אינטליגנטיים".

יועצים אמריקאיים באל-סאלברוד כולם סוכני מוסקווה

אחרי מאבק נמרץ, הצליחה הממשלה להשיג מהקונגרס חלק מהתקציב הדרוש לסיוע לממשלת אל-סאלברוד. עם זאת, יצר הפירוסום העצום סביב הדיונים על מרכזי-אמריקה תנועת-מחאה המונית נגד המדיניות האמריקאית באזור. משקיפים סבורים שעניין זה בנוסף לבעיה הגרעינית, ימקד וימשוך מיליוני אמריקאים לתנועת-השלום הקמה שוב לתחיה. אין צופים פופולאריות דומה לשאלה הפלסטינית. הסיבה: פעילי-שלום רבים הם יהודים, המסרבים עריץ להתייחס אל השאלה הפלסטינית, מסיבות ריגשיות.

יצטרפו לצבא העצום של פעוטים המתים יוסיום ממחלות שכבר אינן קיימות בעולם התרבותי.

ממשלת דרום-אפריקה מבצעת כעצם הימים האלה רצח-עם הדרגתי, כדי שמישטרה-האפליה הכלכלית והפוליטית והאנושית, הקרוי אפרטהייד, ישאר על כנו.

בינתיים רצחו סוכני-הממשלה שניים מראשי הכפר. בתי המישפט דחו את כל הבג"צים. גורלו של ריפונטיין נחרץ.

פרשת ריפונטיין אינה אלא חוליה אחת, בשלשלת ארוכה מאוד של גירושים, שפקדו את שחורי דרום-אפריקה בשנים האחרונות. משקיפים בכל העולם הביעו את הסברה, שתגובה אלימה היא ממש בלתי-נמנעת. השבועיים האחרונים אימתו את כל נבואות הזעם. תנועת השיחרור של שחורי דרום-אפריקה, הקונגרס האפריקאי הלאומי, תקפה את מיפקדת חילה-אוור והמודיעין במרכז פרטוריה. 17 בני-אדם נהרגו, 217 נפצעו.

שלב חדש. ההתקפה עצמה אינה מפתיעה. אורחים חפים-מפשע נפגעו, מחציתם שחורים. 70 מכלל ההרוגים והפצועים היו אנשי צבא. העובדה המדהימה יותר כמעט שלא הובלטה בסיקור המתחסר של הפרשה ברוב עיתוני ישראל: הפעולה בפרטוריה היתה האלימה ועקובת-הדמים ביותר בכל ההיסטוריה של מאבק השחורים לחירות. מילחמה הנמשכת מאז 1912: 71 שנים של מילחמה כמעט צימחונית, שהביאה אפס הישגים לעם השחור של דרום-אפריקה.

למשקיפים ברור, שהשלב החדש, האלים והמבוקר, התואם פעולה מדינית-דיפלומטית, נועד לזעזע את הסטאטוס-קוו וליצור לחצים חדשים על מדינות המערב, המשקיעות הוועתק בכלכלה הדרום-אפריקאית, המבוססת כולה על ניצול האדם השחור.

הטמות-מוסר כשלעצמן אינן מניבות תוצאות. אם ההסתדרות הכללית של העובדים העבריים בישראל משתתפת בניצול המשאבים האנושיים והטבעיים במדינת האפרטהייד, מה ניתן לצפות מחברות על-לאומיות רכושניות, שאינן משתתפות בפעילות של האינטרנציונל הסוציאליסטי?

הנשיא פועל על הקונגרס האפריקאי הלאומי, אוליכר